

*

No. ....

a/leggen, duplo door kunden aan
Mr. v. d. Lee in Parijs 24/3
Bonn, 22 Maart 1952.

Verslag van bespreking Handelsraad
met Dr. Reinhard (plv. hoofd van de afdeling
Buitenlandse Handel van het Duitse Ministerie
van Economische Zaken) betreffende het Europese
landbouwintegratie plan.

Hoewel de Duitse ministers Blücher en Erhard hun
standpunt nopens het landbouw plan nog niet uitdrukkelijk
hebben bepaald, kan de communis opinio van hun naaste ad-
viseurs als volgt worden samengevat:

Principieel wint de gedachte om de Europese econo-
mische integratie te voltrekken langs de weg van opeen-
volgende integraties van deelgebieden naar het voorbeeld
van het Schuman plan thans hoegenaamd geen aanhang meer.
Men meent, dat dit doel nog slechts te bereiken is met
radicalere middelen, te weten integratie van de financiële
politiek en oprichting van een Europese tolunie.

Het voornaamste bezwaar tegen de eerste weg is, dat
het weliswaar mogelijk is een uiterst gewichtige, doch re-
latief kleine sector van het economische leven van het na-
tionale beleid los te maken, doch dat men moet beseffen,
dat het scheppen van dergelijke uitzonderingen het gebied
verkleint waarop in geval van betalingsmoeilijkheden de
nationaal getroffen restrictieve maatregelen betrekking
kunnen hebben. Neemt het aantal uitzonderingen toe en
wordt het resterende gebied te klein, dan gaan nationale
maatregelen tot herstel van het betalingsevenwicht nood-
zakelijkerwijs gepaard met ontwrichting van het nationale
economische leven.

Zolang de budgetten van verschillende Europese lan-
den nog niet in evenwicht zijn, is uiteraard integratie van

Mr Land, 65 Arch 2, Integ. eur. land 5

*

No. ....

de financiële politiek der europese landen niet mogelijk. Naar Duits inzicht is het echter evenmin mogelijk, dit obstakel te omzeilen langs de weg der partiële integratie.

Al is men van Duitse zijde zonder voorbehoud voorstander van europese economische integratie, dus ook op landbouwgebied, niettemin wijst men een separate landbouwintegratie zonder gelijktijdige integratie van alle overige economische sectoren af, althans voor zover deze separate landbouwintegratie gepaard zou gaan met overdracht van soevereiniteit aan een nieuwe Hoge Autoriteit.

Men neemt bovendien aan, dat indien het om welke redenen dan ook mogelijk zou blijken, de betrokken Duitse kabinetsleden voor een landbouwplan te winnen, dat naar het model van het Schuman plan was opgesteld, het de Heer Adenauer niet een tweede maal zou gelukken, het parlement tot aanvaarding van een dergelijk plan te bewegen. Dr. Reinhard stelde het zo, dat de binnenlandse zege ten opzichte van het Schumanverdrag bevochten was ten koste van een "politische Erschöpfung" van de Schuman gedachte. Eveneens van betekenis achtte hij in dit opzicht de slechte indruk, die in Duitse politieke kringen gevestigd was door de ervaringen met de verdeling van de Ruhrkolen-exportquote in O.E.E.C.-verband en door de nationaalegoïstische maatregelen, die Frankrijk in het begin van het jaar trof ter bestrijding van de Franse betalingscrisis in de E.B.U.

Te recht hadden voorts, naar Dr. Reinhard's mening, de auteurs van het landbouwplan de mogelijkheid van radicale liberalisatie van het handelsverkeer in agrarische producten afgewezen. Een andere vraag was, in hoeverre de bestaande handelspolitieke belemmeringen konden worden afgebroken langs de weg van internationale marktordening. Ook voor deze weg zou in Duitsland niet onverdeeld sympathie worden gevonden. Met name zou het moeite kosten, de mede-

werking van Minister Erhard te verkrijgen, die als vurig belijder van de gedachte der "freie Marktwirtschaft" steeds moeite had zich neer te leggen bij pogingen tot marktordening met behulp van een systeem van minimumprijzen en soortgelijke middelen. Hoewel het een feit was dat, ondanks deze bezwaren van Erhard, de bestaande regeling nopens de invoer van groenten en fruit was tot stand gekomen, moest anderzijds worden bedacht, dat degenen, die uit praktische overwegingen in dit geval voorstanders van ordeningsmaatregelen waren geweest, deze overwegingen stellig niet zouden laten gelden ten aanzien van een regeling waarbij Frankrijk en Italië zouden zijn betrokken.

Ten slotte wees Dr. Reinhard erop, dat het sceptische geluid, dat hij had laten horen, niet in de laatste plaats was geïnspireerd door de overweging, dat de Duitse bondsrepubliek van nature over twee gewichtige handelspolitieke wapens beschikte, waarvan het eerste, te weten de uitvoer van kolen en staal, uit handen was gegeven op de dag dat het Schumanverdrag door het parlement werd geratificeerd. Het andere, overblijvende wapen, was de agrarische invoer. Het bewustzijn, dat thans dit laatste wapen op het spel stond, dwong de Bondsregering tot grote behoedzaamheid bij het verlenen van medewerking aan de verwezenlijking der integratiegedachte op landbouwgebied. Dit nam niet weg, dat de Duitse delegatie te Parijs stellig van het bewustzijn blijk zou geven, dat in bepaalde landen, daaronder Nederland, bijzondere betekenis juist aan het landbouwplan wordt gehecht.